

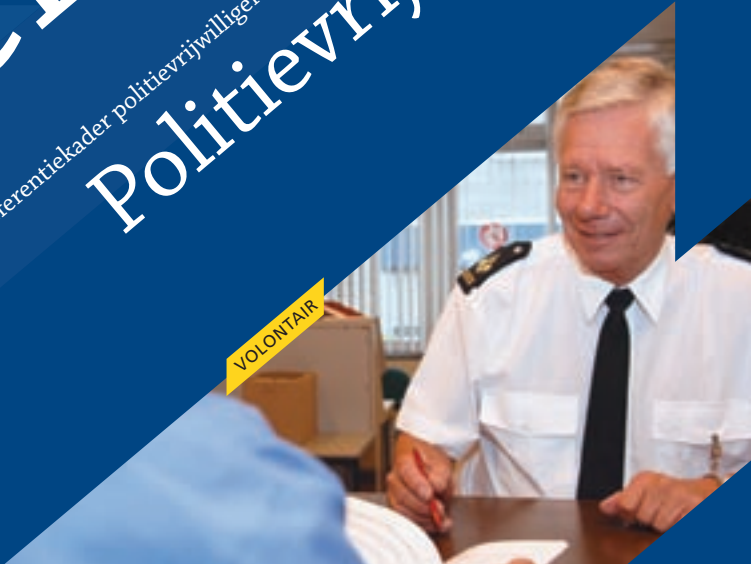


# Referentiekader

## Politievrijwilligers

wergroep: Referentiekader politievrijwilligers

VOLONTAIR





April 2006  
Eindversie

# Referentie Kader

wergroep: Referentiekader politievrijwilligers  
Politievrijwilligers



# INHOUDSOPGAVE

	Pagina
<b>Voorwoord</b> .....	<b>7</b>
<b>Inleiding</b> .....	<b>8</b>
<b>Uitgangspunten</b> .....	<b>10</b>
<b>Overzicht referenties</b> .....	<b>11</b>
<b>Bijlagen</b>	
1. Samenstelling werkgroep referentiekader Politievrijwilligers .....	<b>24</b>
2. Model Vrijwilligersovereenkomst ..	<b>25</b>
<b>Geraadpleegde bronnen</b> .....	<b>30</b>
<b>Colofon</b> .....	<b>30</b>



## VOORWOORD

Vrijwilligerswerk vervult een belangrijke rol in de Nederlandse samenleving. Zo'n vier miljoen Nederlanders zetten zich op vrijwillige basis in voor familie, vereniging of een maatschappelijke- of belangenorganisatie. De maatschappelijke waarde van vrijwilligerswerk wordt hoog ingeschat. Vrijwilligerswerk heeft een belangrijke sociale functie: het bindt mensen en geeft een zinvolle tijdsbesteding. Ook binnen de politieorganisatie is naar mijn mening plaats voor vrijwilligers. De politie wil graag open en transparant zijn naar de burgers. Dit kan door burgers een kijkje in de keuken te laten nemen.

Daarnaast kan het inzetten van vrijwilligers de politie voordeel bieden. Vrijwilligers kunnen het reguliere personeel bij sommige taken ondersteunen, waardoor de beroepskrachten meer tijd hebben voor de kerntaken. De politie kan door het inzetten van vrijwilligers een brug naar de maatschappij slaan, beschikt over extra ogen en oren in de wijk en kan een kweekvijver verkrijgen voor nieuw personeel.

Bovendien beschikken vrijwilligers vaak over specifieke kennis en een belangrijk eigen netwerk waar de politie gebruik van kan maken. Vrijwilligers zijn in staat om met een frisse blik van buiten naar de organisatie te kijken.

Tot slot werken tevreden vrijwilligers als ambassadeurs voor het korps. Niet alleen verkopen zij het vrijwilligerswerk bij de politie, zij werken ook aan het versterken van het imago van de politie. Dit laatste kan een positieve invloed hebben op de resultaatafsprake van de politie met de betrokken ministers. Hierin is afgesproken dat de mate waarin burgers tevreden zijn over het laatste politiecontact substantieel moet stijgen.

Tegelijkertijd wordt steeds duidelijker dat het vrijwilligerswerk door een snel veranderende samenleving onder druk staat. De moderne burger kiest bewuster voor een invulling van zijn kostbare vrije tijd. Ik ben echter van mening dat de politie-organisatie de burger voldoende te bieden heeft om vrijwilligers naar zich toe te trekken.

Reden genoeg om de politie te stimuleren vrijwilligersbeleid te ontwikkelen en uit te voeren. Ik hoop dat dit referentiekader inspiratie geeft voor een intensiever vrijwilligersbeleid binnen de Nederlandse politie. Op die manier kunnen burgers samen met de politie een belangrijke bijdrage leveren aan de veiligheid en leefbaarheid van onze samenleving.

**Bryan Rookhuijzen**

*Portefeuillehouder gebiedsgebonden politie binnen de Raad van Hoofddcommissarissen*

# INLEIDING

Binnen de politiekorpsen is steeds meer aandacht voor de mogelijkheden om burgers in te zetten als vrijwilliger. De maatschappij verandert, mensen hebben minder vrije tijd en vrijwilligerswerk is alleen interessant als het snel en eenvoudig te realiseren is. Daarnaast wordt de politie geconfronteerd met knelpunten in het beleid ten aanzien van de huidige vrijwillige ambtenaar van politie. Deze zaken hebben ertoe geleid dat sommige politiekorpsen met zogenaamde ‘volontairs’ zijn gaan werken. Dat zijn burgers die niet-betaalde arbeid verrichten onder regie van de politie. Deze burgers verrichten ondersteunende (niet-executieve) werkzaamheden, waarbij gebruik wordt gemaakt van de kennis en kunde die de volontairs met zich meebrengen.

## Ontwikkeling referentiekader politievrijwilligers

De politiekorpsen zijn naast vrijwillige ambtenaren van politie, steeds vaker volontairs gaan inzetten. Hierdoor is onduidelijkheid ontstaan over de definitie van de verschillende soorten politievrijwilligers (zie referentie 3). Daarnaast kan de rechtspositie van de volontair per korps verschillen. Vanuit de concerngedachte is dit een onwenselijke situatie. Om een en ander wat betreft vrijwilligersbeleid te stroomlijnen en daar waar nodig te standaardiseren heeft de Board Handhaving van de Raad van Hoofdcommissarissen (RHC) eind 2004 het initiatief genomen om te komen tot een landelijk referentiekader politievrijwilligers. De werkgroep referentiekader politievrijwilligers heeft de opdracht gekregen een dergelijk referentiekader te ontwikkelen. Gelijktijdig met dit initiatief heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) aangegeven een standpunt voor te bereiden over de positie van de volontair<sup>1</sup>. Op 7 maart 2005 heeft de minister van BZK de RHC verzocht te reageren op het voornemen om de rechtspositie van de volontair te regelen door deze een plaats te geven in de Politiewet 1993. De minister vond het daarbij belangrijk dat de volontair een ambtenarenstatus krijgt. De RHC heeft in haar reactie aangeduid dat zij het initiatief om te komen tot een regeling om de positie van de volontair centraal te regelen ondersteunt, maar dat zij vreest dat de daaraan gekoppelde ambtenarenstatus gevolgen zal hebben voor de interesse en beschikbaarheid van de volontairs. De RHC is van mening dat een ambtenarenstatus afschrikwekkend kan werken en dat de ambtenarenstatus in de toekomst kan leiden tot discussie over betaling, pensioenen en andere arbeidsvoorwaarden. Daarnaast druist de ambtenarenstatus in tegen de aard van vrijwilligerswerk<sup>2</sup>.

Op initiatief van BZK is vervolgens een werkgroep rechtspositie volontairs ingericht, bestaande uit medewerkers van BZK en politievertegenwoordigers. Deze werkgroep heeft een voorstel gedaan voor een ‘slanke’ rechtspositieregeling voor volontairs. Overleg tussen politie en BZK heeft er uiteindelijk toe geleid dat de ontwikkelde rechtspositieregeling voorlopig nog niet van toepassing is op de volontair. BZK heeft laten weten de organisatie rondom de volontair voor een periode van drie jaar over te laten aan de korpsen. Dit betekent dat voor deze groep door de korpsen een gezamen-

1) Brief van de Minister van BZK aan de Tweede Kamer d.d. 4 juli 2005, kamerstuk 29628

2) Brief van beraden aan de Minister van BZK d.d. 21 april 2005, nummer 2005026940/IN

lijk en uniform beleid gevoerd dient te worden. Afgesproken is dat het referentiekader politievrijwilligers hierbij leidend is. Omdat BZK groot belang hecht aan eenduidigheid tussen de korpsen zal aan de hand van een evaluatie in het vierde kwartaal van 2008 onderzocht worden op welke wijze aspecten als screening en integriteit georganiseerd zijn. Mocht de evaluatie daartoe aanleiding geven dan zal de volontair alsnog de ambtenarenstatus krijgen.

Naast de inzet van vrijwillige ambtenaren van politie en volontairs, maken sommige politiekorpsen gebruik van volontairs met een BOA-bevoegdheid. Omdat het voortbestaan van de volontair met BOA-bevoegdheid inmiddels door BZK ter discussie is gesteld, zal er in dit referentiekader niet nader worden ingegaan op deze categorie politievrijwilligers.

### **Status referentiekader politievrijwilligers**

Het referentiekader geeft een heldere omschrijving van de verschillende categorieën politievrijwilligers en is bedoeld ter ondersteuning en uniformering bij het op korps- en onderdeelniveau vaststellen van vrijwilligersbeleid. Er is gekozen om de verschillende onderdelen van dit beleid te beschrijven in referenties. Uiteraard zijn deze referenties afgestemd op het besluit rechtspositie van de vrijwillige ambtenaren van politie en op de door BZK gestelde eisen met betrekking tot de inzet van volontairs. Sommige referenties bevatten een minimumnorm waaraan de korpsen moeten voldoen bij het inzetten van politievrijwilligers. Deze minimumnormen vloeien voort uit de wet of uit de met BZK gemaakte afspraken.

# UITGANGSPUNTEN

## Algemene uitgangspunten:

1. Het referentiekader is een nadere uitwerking van de toolkit voor de inzet van burgers bij de politie<sup>3</sup>. Daar waar de toolkit vooral een praktische handleiding is met instrumenten om vrijwilligers te werven, selecteren, begeleiden, enzovoort, is het referentiekader een hulpmiddel om te komen tot een landelijke structurering van het vrijwilligersbeleid.
2. Het referentiekader wil met behulp van minimumnormen komen tot een standaardisering en normering van het vrijwilligersbeleid binnen de Nederlandse politie. Daarnaast biedt het referentiekader voldoende ruimte voor maatwerk en flexibiliteit.
3. De politie-organisatie kent op dit moment drie categorieën politievrijwilligers, namelijk:
  - de vrijwillige ambtenaar van politie (algemene opsporingsbevoegdheid),
  - de volontair zonder BOA-bevoegdheid (geen opsporingsbevoegdheid),
  - de volontair met BOA-bevoegdheid (beperkte opsporingsbevoegdheid).De vrijwillige ambtenaar van politie is ingebed in de Politiewet en de volontairs worden momenteel aangesteld door middel van een overeenkomst naar burgerlijk recht (de vrijwilligersovereenkomst). Het referentiekader zal, om redenen genoemd in de inleiding, verder niet inhoudelijk ingaan op de volontair met BOA-bevoegdheid.
4. Voor de uitwerking van de afzonderlijke referenties over de vrijwillige ambtenaren van politie wordt zoveel mogelijk volstaan met verwijzingen naar bestaande wet- en regelgeving. Voor deze groep is namelijk al veel geregeld. In het referentiekader wordt vooral uitgebreid ingegaan op de positie van volontairs, aangezien dit een betrekkelijk nieuw fenomeen is.
5. Politievrijwilligers kunnen en mogen geen werkzaamheden verrichten ter vervanging van reguliere functies. Volontairs worden in tegenstelling tot vrijwillige ambtenaren van politie alleen ingezet voor additioneel werk. Volontairs kunnen wel ondersteunende werkzaamheden voor reguliere functies verrichten.
6. Vrijwilligerswerk wordt gekenmerkt door flexibiliteit in de inzet, maar vrijwilligheid is geen vrijblijvendheid.
7. Het is van belang, dat politievrijwilligers zich welkom voelen bij de politie. Draagvlak en borging zijn twee belangrijke voorwaarden waaraan voldaan moet worden, voor kan worden gestart met het opzetten van een goed vrijwilligersbeleid. De rol van het management is hierbij ook van essentieel belang. Voor de overige randvoorwaarden wordt verwezen naar de eerder genoemde toolkit.
8. Aan het opzetten van vrijwilligersbeleid binnen de politieorganisatie zijn kosten verbonden. Het inzichtelijk maken van deze kosten is van belang. Uit de evaluatie van de toolkit blijkt dat de korpsleiding duidelijkheid wenst over de financiële gevolgen, alvorens een beslissing te nemen over de inzet van politievrijwilligers.
9. Het referentiekader gaat niet uitvoerig in op bestaande wet- en regelgeving op het gebied van vrijwilligerswerk.

# OVERZICHT REFERENTIES

<i>Referentie 1:</i> Portefeuillehouder binnen de Raad van Hoofdcommissarissen (RHC)	pag. 12
<i>Referentie 2:</i> Portefeuillehouder in de korpsen	pag. 12
<i>Referentie 3:</i> Eenduidig begrippenkader	pag. 12
<i>Referentie 4:</i> Aard werkzaamheden	pag. 13
<i>Referentie 5:</i> Werkafspraken	pag. 14
<i>Referentie 6:</i> Autorisatie politiesystemen	pag. 15
<i>Referentie 7:</i> Screening	pag. 15
<i>Referentie 8:</i> Geheimhoudingsverklaring	pag. 16
<i>Referentie 9:</i> Integriteit	pag. 16
<i>Referentie 10:</i> Verzekeringen	pag. 17
<i>Referentie 11:</i> Beloning en onkostenvergoeding	pag. 18
<i>Referentie 12:</i> Kleding	pag. 19
<i>Referentie 13:</i> Legitimatiebewijzen	pag. 20
<i>Referentie 14:</i> Rechtspositie	pag. 20
<i>Referentie 15:</i> Inzetbaarheid/Arbeidstijdenwet	pag. 21
<i>Referentie 16:</i> Opleidingen	pag. 22
<i>Referentie 17:</i> Klachtenregeling	pag. 23

## REFERENTIE 1: **Portefeuillehouder binnen de RHC**

Binnen de Raad van Hoofdcommissarissen (RHC) bestaat de portefeuille gebiedsgebonden politie. De portefeuillehouder gebiedsgebonden politiezorg is namens de RHC aanspreekbaar op en verantwoordelijk voor de ontwikkeling van vrijwilligersbeleid binnen de Nederlandse politie.

## REFERENTIE 2: **Portefeuillehouder in de korpsen**

Ieder korps draagt zorg voor een adequate borging van het vrijwilligersbeleid door een portefeuillehouder politievrijwilligers aan te stellen. Deze portefeuillehouder treedt op als aanspreekpunt en draagt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van een professionele aanpak van het vrijwilligersbeleid. De portefeuillehouder is namens het korps aanspreekbaar op de kwaliteit van het vrijwilligersbeleid. Doel van deze norm is het waarborgen van de kwaliteit van dit beleid op strategisch niveau. Benoeming van een dergelijke portefeuillehouder kan plaatsvinden door de korpsleiding die ook de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden vaststelt.

## REFERENTIE 3: **Eenduidig begrippenkader**

Naast vrijwillige ambtenaren van politie kent de politieorganisatie sinds enkele jaren ook het fenomeen ‘volontairs’. Dit betekent dat onder de verzamelnaam politievrijwilligers verschillende categorieën vrijwilligers zijn te onderscheiden. Hieronder volgen definities van de gebruikte begrippen.

Vrijwilligerswerk: Werk dat in enig georganiseerd verband onverplicht en onbetaald wordt verricht, voor anderen of voor de samenleving.

Vrijwillige ambtenaar van politie: De ambtenaar bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel c, van de politiewet 1993. De activiteiten van de vrijwillige politieambtenaren zijn voor de buitenwereld direct herkenbaar als politiewerk. De vrijwillige politieambtenaren zijn belast met de uitvoering van de politietaak en beschikken om die reden over een politie-uniform, opsporingsbevoegdheid en het geweldsmonopolie. De vrijwillige politieambtenaar heeft een executieve status en wordt op dezelfde wijze als de beroeps politie opgeleid, minimaal op niveau 2 (assistent-politiemedewerker).

Volontair: Burgers die niet-betaalde arbeid verrichten onder regie

van de politie. Deze burgers verrichten ondersteunende (niet-executieve) werkzaamheden, waarbij gebruik wordt gemaakt van de kennis en kunde die de volontair met zich meebrengt. Voor alle vrijwillige taken dient de burger te voldoen aan de voor de taak geldende kwalificaties. De volontair heeft geen rang en draagt in principe geen politie-uniform. Voor bepaalde functies (bijvoorbeeld receptiewerkzaamheden) dient de volontair een 'aangepast' uniform te dragen (zie verder referentie 12).

## REFERENTIE 4: **Aard werkzaamheden**

### **Algemeen:**

In principe worden op voorhand geen werkzaamheden uitgesloten. Een belangrijk uitgangspunt is dat er geen werkzaamheden mogen worden verricht ter vervanging van reguliere functies. Daarnaast mogen volontairs, in tegenstelling tot vrijwillige ambtenaren van politie, alleen ingezet worden voor additioneel werk. Niet alle werkzaamheden zullen zich in de praktijk echter lenen voor vrijwilligerswerk.

Het is van belang om voor iedere vrijwilligerstaak een taakomschrijving te maken. In deze taakomschrijving dient concreet aangegeven te worden welke werkzaamheden worden verricht. Daarnaast kan ook expliciet worden aangegeven welke werkzaamheden niet verricht mogen worden en kunnen de benodigde competenties worden opgenomen.

Met behulp van instrumenten uit de toolkit kan worden bepaald welke werkzaamheden door vrijwilligers uitgevoerd kunnen worden. Hoewel de meeste korpsen zullen uitgaan van de behoefte van het korps kan ook worden geprobeerd om taken te creëren die aansluiten op de specifieke behoeften en competenties van de vrijwilliger. Op deze manier wordt uitgegaan van de kracht van de vrijwilliger.

### **Vrijwillige ambtenaar van politie:**

De taken van de vrijwillige ambtenaar van politie zijn uitgewerkt in het Besluit taken vrijwillige ambtenaren van politie. Op dit moment beperken deze taken zich voornamelijk tot werkzaamheden op het niveau 2 of 3.

### **Volontair:**

De taken van de volontair worden door het bevoegd gezag bepaald en op lokaal niveau ingevuld. In de toolkit voor de inzet van burgers bij de politie wordt een instrument aangereikt om vast te kunnen stellen welke functies geschikt zijn om te laten vervullen door volontairs. Een eerste stap hierbij is het vastleggen van de reden dat het

korps/district/team volontairs in wil zetten. Het doel van het inzetten van volontairs kan zijn:

1. Ondersteunende werkzaamheden te laten vervullen waar beroepskrachten niet aan toe komen. Bij ondersteunende werkzaamheden kan gedacht worden aan administratieve, technische of facilitaire ondersteuning;  
*Voorbeelden: publieksopvang (baliewerk), maaltijden verstrekken aan arrestanten, nabellen slachtoffers en ondersteuning wijkagent,*
2. Taken te laten vervullen waaraan vanuit de samenleving behoefte is, maar die geen echte politietaken zijn;  
*Voorbeelden: verkeersbrigadiers, preventieadviezen, voorlichting op scholen, folderen op hot spots van auto-inbraken en fietsgraveeracties,*
3. Gebruikmaken van de specifieke expertise van de volontair door (nieuwe) taken te creëren;  
*Voorbeelden: helpdeskactiviteiten en ontwikkelen van websites,*
4. Betrekken van specifieke doelgroepen bij de politieorganisatie.  
*Voorbeelden: Marokkaanse buurtvaders en jeugdtoezichtteams.*

## REFERENTIE 5: **Werkafspraken**

Een goede begeleiding en aansturing van vrijwilligers is bijzonder belangrijk. Bij aansturing draait het vooral om het duidelijk maken van de rechten en de plichten. Voor de werkgevers gelden enkele wettelijke regelingen (ARBO-wetgeving, Arbeidstijdenwet) die zij moeten nakomen. Daarnaast dienen de volgende werkafspraken te worden gemaakt:

- Duidelijke afspraken over werktijden;
- Duidelijke afspraken over werkdagen;
- Een duidelijke taakomschrijving;
- Het is de politievrijwilliger duidelijk waar hij of zij werkt, wat de faciliteiten zijn, enzovoort;
- De voor de politievrijwilliger relevante regels en voorschriften worden aan hem of haar verstrekt;
- Politievrijwilligers worden door een vaste, enthousiaste en vakkundige begeleider aangestuurd. De begeleider moet weten wat wel, maar vooral ook wat niet kan;
- Een vrijwilligerscoördinator fungeert als vraagbaak voor zowel de politievrijwilligers als de begeleiders. Bovendien kan de politievrijwilliger hier terecht met klachten en/of geschillen, bijvoorbeeld over werkomstandigheden of begeleiding;
- Er vinden regelmatig evaluatiegesprekken plaats;
- Politievrijwilligers krijgen een eigen legitimatie- of identiteitsbewijs (zie verder referentie 13);
- Als het nodig is, krijgt de politievrijwilliger een opleiding of training aangeboden;
- De politievrijwilliger heeft recht op inspraakmogelijkheden. Door artikel 42 van het besluit rechtspositie vrijwillige ambtenaren van politie heeft de vrijwillige ambtenaar

van politie passief en actief kiesrecht voor de ondernemingsraad. Voor de volontair is een dergelijk kiesrecht niet geregeld. Is dit toch gewenst dan zullen over de inspraakmogelijkheden dus nadere afspraken moeten worden gemaakt.

- Desgewenst kan een politievrijwilliger bij de beëindiging van zijn of haar werkzaamheden een getuigschrift ontvangen.

## REFERENTIE 6: **Autorisatie politiesystemen**

### **Algemeen:**

Het is van belang politievrijwilligers op te nemen in de personeelsadministratie. De autorisatie is afhankelijk van de taak en werkzaamheden van de vrijwilliger. Aan de hand van het personeelsoverzicht kan men zien voor welke politiesystemen iemand bevoegd is.

### **Vrijwillige ambtenaar van politie:**

Een vrijwillige ambtenaar van politie is geautoriseerd voor de politiesystemen die noodzakelijk zijn voor het uitoefenen van de functie.

### **Volontair:**

Een volontair is in principe niet geautoriseerd voor de politiesystemen. Is een (minimale) autorisatie toch gewenst voor de uitoefening van de vrijwilligerstaak, dan kan een verzoek hiertoe worden voorgelegd aan de korpsleiding. Het verzoek wordt voorzien van een advies van de vrijwilligerscoördinator.

15

## REFERENTIE 7: **Screening**

De screening voor politievrijwilligers gebeurt op dezelfde wijze als de screening voor reguliere beroepskrachten. Vertrekpunt is in elk geval de basis-screening (het antecedentenonderzoek), zoals die ook voor andere personeelsleden van het korps geldt. Iemand wordt alleen aangesteld als vrijwillige ambtenaar van politie of volontair als er geen bezwaar is tegen zijn of haar aanstelling op grond van een naar hem of haar ingesteld betrouwbaarheids- en geschiktheidsonderzoek. Voor reguliere beroepskrachten binnen de AT-sector geldt de screening zoals neergelegd in de artikelen 8a tot en met 8c van het Barp. Die komt neer op dezelfde systematiek, met als verschil dat voor bepaalde AT-functies 'met het mindere' kan worden volstaan. Dat wil zeggen dat het bevoegd gezag kan bepalen dat voor bepaalde functies of werkzaamheden een verklaring omtrent het gedrag (VOG) voldoende is (zie artikel 8a, lid 2 Barp). Denkbaar is om dit ook toe te passen op de volontairs. Om voldoende draagvlak binnen de organisatie te creëren wordt aangeraden om niet met een VOG te volstaan.

Analoog aan de systematiek van artikel 4a tot en met 4c van het Besluit rechtspositie

vrijwillige politie is het daarnaast ook mogelijk dat voor bepaalde functies of werkzaamheden een zwaardere toets plaatsvindt, te weten een veiligheidsonderzoek of referentenonderzoek. Het bevoegd gezag kan dit bepalen.

Tot slot dient de screening vóór de aanvang van de werkzaamheden plaats te vinden.

## REFERENTIE 8: **Geheimhoudingsverklaring**

### **Algemeen:**

De vrijwillige ambtenaar van politie legt de eed of belofte af. De plicht tot geheimhouding vloeit vervolgens voort uit de Ambtenarenwet. De volontair dient een verklaring te ondertekenen waarin hij of zij verklaart zorgvuldig met gevoelige informatie om te gaan (de zogenaamde geheimhoudingsverklaring).

### **Vrijwillige ambtenaar van politie:**

Eed of belofte.

### **Volontair:**

Geheimhoudingsverklaring.

## REFERENTIE 9: **Integriteit**

### **Algemeen:**

Het spreekt voor zich dat politievrijwilligers zorgvuldig met gevoelige informatie om dienen te gaan (zie referentie 8). Naar verwachting zal in 2006 het landelijk bejegeningprofiel worden opgeleverd. Het bejegeningprofiel dient als uitgangspunt voor het handelen van politiemensen.

Het profiel vloeit voort uit de beroepscode die voor de Nederlandse politie is geformuleerd. De beroepscode heeft zeven richtinggevende waarden geformuleerd:

- respect;
- transparantie;
- verantwoordelijkheid;
- betrokkenheid;
- betrouwbaarheid;
- rechtvaardigheid;
- balans.

Het bejegeningprofiel moet leiden tot een meer uniform politietoetreden en is daarom ook van toepassing op politievrijwilligers.

### **Werkzaamheden elders:**

Politievrijwilligers doen opgave van alle werkzaamheden die zij verrichten of van plan

zijn te verrichten, die de belangen van de politieorganisatie kunnen raken, voor zover deze werkzaamheden in verband staan met de functie vervulling. Voor vrijwillige ambtenaren van politie staat deze verplichting expliciet opgenomen in het Besluit rechtspositie vrijwillige politie (artikel 19, lid 1). Het bevoegd gezag kan bepalen dat bepaalde werkzaamheden onverenigbaar zijn met de positie van politievrijwilliger.

#### **Aannemen geschenken:**

Het is voor politievrijwilligers verboden geld, geschenken, diensten of kortingen aan te nemen of te bedingen in verband met hun positie binnen de politieorganisatie, tenzij het bevoegd gezag dit goedvindt. Voor vrijwillige ambtenaren van politie staat dit verbod expliciet opgenomen in het Besluit rechtspositie vrijwillige politie (artikel 19a).

## REFERENTIE 10: **Verzekeringen**

#### **Ziektekostenverzekering:**

De organisatie gaat ervan uit dat de politievrijwilliger zelf een ziektekostenverzekering heeft afgesloten. Bij een dienstongeval dat is ontstaan door de vervulling van activiteiten als politievrijwilliger, worden de te zijnen lasten blijvende, naar het oordeel van het bevoegd gezag noodzakelijk gemaakte kosten van geneeskundige behandeling of verzorging vergoed.

#### **WA-verzekering:**

Wordt de politievrijwilliger door derden aansprakelijk gesteld voor schade die hij of zij in de uitoefening van de werkzaamheden heeft veroorzaakt, dan zal het korps de te vergoeden schade namens de politievrijwilliger aan de verzekeringsmaatschappij zenden met het verzoek deze schade in behandeling te nemen. Dit geldt niet als de politievrijwilliger deze schade heeft veroorzaakt door grove nalatigheid, schuld of opzet. En het geldt alleen als hij of zij het korps onmiddellijk na het ontstaan van de schade heeft ingelicht, de aansprakelijkheid voor de schade niet heeft erkend en de afhandeling van de schade aan het korps oftewel haar verzekeringsmaatschappij overlaat. Het korps is verplicht voor deze schaderisico's een WA-verzekering af te sluiten.

De organisatie zal de door de politievrijwilliger door eigen toedoen, anders dan door grove nalatigheid, schuld of opzet, als gevolg van de uitoefening van haar/zijn werkzaamheden geleden schade aan de politievrijwilliger voldoen.

Geadviseerd wordt om volontairs mee te verzekeren met de bestaande WA-verzekering (voor de vrijwillige politie is dit reeds geregeld). De centrale WA-verzekering kent een dekking van 2.500.000 euro per gebeurtenis met een eigen risico van 2.500 euro. Voor het meeverzekeren van volontairs wordt een premie van 7 euro per persoon per jaar berekend (exclusief 7% assurantiebelasting)<sup>4</sup>.

<sup>4</sup> Voor meer informatie kan contact opgenomen worden met de afdeling Verzekeringen en Contracten van het NPI

**Ongevallenverzekering:**

De organisatie is verplicht voor de politievrijwilliger een verzekering af te sluiten die een uitkering garandeert in geval van blijvend lichamelijk letsel of dood door een ongeval dat de vrijwilliger tijdens de werkzaamheden of op weg naar de werkzaamheden, is overkomen.

Onder de polisvoorwaarden van de vrijwillige politie, kan voor vrijwilligers een centrale ongevallenverzekering worden afgesloten. Deze verzekering heeft een uitgebreide dekking en de bedragen bij overlijden en invaliditeit zijn gelijk aan die van de dienstongevallenverzekering voor de reguliere politie. Bij de centrale ongevallenverzekering is ook groot molest meeverzekerd.<sup>5</sup> Voor de verzekering wordt een bedrag van 42,40 euro per persoon per jaar in rekening gebracht (exclusief 7% assurantiebelasting).

**Persoonlijke eigendommenverzekering:**

Het staat een korps vrij om een persoonlijke eigendommenverzekering voor vrijwilligers af te sluiten. Het betreft hier kleine schades aan persoonlijke eigendommen (iemand gaat bijvoorbeeld op zijn bril zitten). Bij de ongevallenverzekering via het NPI is een persoonlijke eigendommenverzekering inbegrepen.

**REFERENTIE 11: Beloning en onkostenvergoeding****Algemeen:**

In het algemeen moet betaling zoveel mogelijk worden voorkomen, omdat dit indruist tegen de aard van vrijwilligerswerk. De vrijwillige ambtenaar van politie neemt echter een aparte positie in. De wijze waarop de vrijwillige politie tot nu is vormgegeven, lijkt niet in alle aspecten te stroken met de definitie van vrijwilligerswerk. Men kan zich zelfs afvragen in hoeverre het werk van de vrijwillige politieambtenaren, die minimaal zijn opgeleid tot niveau 2, nog beschouwd kan worden als echt vrijwilligerswerk. Het feit dat hij of zij volledig inzetbaar is en ook beschikbaar moet zijn voor opleiding en oefening rechtvaardigen een mate van beloning.

Het is echter niet noodzakelijk om de vrijwilliger een jaar- of een uurvergoeding toe te kennen. De eis van geoefendheid en het zich beschikbaar houden voor inzet, opleiding en oefening zijn bij de vrijwilliger immers niet aan de orde. Daarnaast zijn financiële tegemoetkomingen voor de meeste vrijwilligers niet doorslaggevend. Andere aspecten zijn vaak belangrijker, zoals een goede begeleiding en uitingen van waardering. Een vrijwilliger kan het ook gewoon leuk vinden om de politie te ondersteunen en daar voldoening uithalen. Daarbij kan vrijwilligerswerk bij de politie bijdragen in de zelfontplooiing van de vrijwilliger. Toch is in het vrijwilligerswerk het vergoeden van gemaakte onkosten inmiddels algemeen geaccepteerd.

**Vrijwillige ambtenaar van politie:**

Naast een vaste jaarvergoeding, ontvangt de vrijwillige politieambtenaar een uurver-

<sup>5</sup> Volgens een vonnis van het gerechtshof Arnhem (d.d. 21 april 2005) hebben vrijwilligers voortaan dezelfde rechten als uitzendkrachten (flexwet). De werkgever wordt voor hen aansprakelijk. De meeste organisaties die met vrijwilligers werken, hebben alleen een ongevallenverzekering. Die keert bij ongevallen een bepaald bedrag uit. Met de uitspraak van het gerechtshof hebben vrijwilligers recht op een uitkering volgens de schadeverzekering oftewel een volledige vergoeding.

goeding, zowel voor de gewerkte uren als de genoten opleidingsuren. Beide vergoedingen zijn geïndexeerd. Dit betekent dat de vaste vergoeding en de uurvergoeding jaarlijks per 1 juli worden bijgesteld. Het besluit vergoeding dienstreizen politie is van overeenkomstige toepassing op vrijwillige ambtenaren van politie. Een eventuele reiskostenvergoeding woon-werkverkeer wordt door het bevoegd gezag vastgesteld.

#### **Volontair:**

De volontair heeft recht op een reiskostenvergoeding. Reiskosten zijn onder te verdelen in kosten woon-werkverkeer en kosten dienstreizen.

Voor de dienstreizen is het besluit vergoeding dienstreizen politie van overeenkomstige toepassing op volontairs. Vergoedingen voor dienstreizen kunnen worden gedeclareerd op basis van werkelijk gemaakte kosten.

Voor de vergoeding woon-werkverkeer worden afspraken gemaakt met het bevoegd gezag.

Daarnaast kan het bevoegd gezag besluiten een belastingvrije onkostenvergoeding te verstrekken. Als een standaard onkostenvergoeding wordt betaald, kan de volontair maximaal 150 euro per maand belastingvrije onkostenvergoeding krijgen, met een maximum van 1500 euro per jaar (peiljaar 2006, dit bedrag kan in verband met inflatie jaarlijks worden aangepast). Als kan worden aangetoond dat het daadwerkelijk gemaakte kosten zijn die worden vergoed, mag de grens van 1500 euro worden overschreden. Er blijft dan ook boven de 1500 euro sprake van een niet-belaste onkostenvergoeding.

Naast het toekennen van een onkostenvergoeding, kan het korps overwegen om de volontair te belonen met niet-geldelijke vergoedingen zoals cursussen of opleidingen, uitnodigingen voor bedrijfsfeestjes, een kerstpakkiet, deelname aan (collectieve) verzekeringen, personeelskortingen of gratis gebruik van faciliteiten (bijvoorbeeld de sportzaal).

## **REFERENTIE 12: Kleding**

Volgens de nieuwe kledingregeling<sup>6</sup> zijn politiefunctionarissen met publiekscontacten verplicht een politie-uniform te dragen, al dan niet voorzien van korpsbrevet en rangonderscheidingstekens. De vrijwillige ambtenaar van politie zal dus altijd een uniform dragen. Voor volontairs is dit afhankelijk van de werkzaamheden die ze verrichten. Volontairs met publiekscontacten zijn verplicht een uniform te dragen. Het betreft hier een uniform zonder korpsbrevet en rangonderscheidingstekens. De Adviescommissie Kleding van de RHC buigt zich momenteel over een alternatief voor de rangonderscheidingstekens. Het is niet de bedoeling dat iedere regio een apart onderscheidingsteken voor de volontair ontwikkelt. Voor volontairs zonder publieks-

<sup>6</sup> De nieuwe kledingregeling zal naar verwachting eind 2006 worden vastgesteld.

contacten geldt dat zij, in die gevallen waar dit nodig is, de beschikking krijgen over dienstkleiding. Het bevoegd gezag bepaald voor welke functies dienstkleiding noodzakelijk is en verstrekt uniform en dienstkleiding kosteloos.

## REFERENTIE 13: **Legitimatiebewijzen**

Legitimatiebewijzen worden verstrekt aan ambtenaren die zijn aangesteld voor de uitvoering van de politietaak op grond van artikel 3 Politiewet 1993, aan de vrijwillige ambtenaren van politie en aan de buitengewoon opsporingsambtenaren in dienst bij een regiokorps.

Aan alle andere personen die werkzaamheden verrichten voor een regiokorps wordt een politie-identiteitsbewijs verstrekt. Dit betekent dat volontairs een politie-identiteitsbewijs krijgen.

## REFERENTIE 14: **Rechtspositie**

### **Algemeen:**

De volontair is een nieuw soort vrijwilliger die de afgelopen jaren is ontstaan naast de traditionele vrijwillige ambtenaar van politie. In tegenstelling tot de vrijwillige ambtenaar van politie is de volontair niet ingebed in de politiewet en heeft de volontair geen rechtspositie. De korpsen die al gebruik maken van volontairs hebben de rechtspositionele zaken vastgelegd in een overeenkomst naar burgerlijk recht. In het bijzonder maakt men daarbij gebruik van de figuur van de overeenkomst van opdracht, gebaseerd op artikel 7:400 BW. Omdat de minister van BZK hecht aan een uniform en eenduidig politievrijwilligersbeleid is met de politie gesproken over de mogelijkheid om de rechtspositie van de volontair vast te leggen via een ambtenarenstatus. De minister acht het essentieel dat volontairs worden gescreend volgens de voor het reguliere politiepersoneel geldende regels. Daarnaast vindt hij het noodzakelijk dat de integriteitsvoorschriften die voor het reguliere politiepersoneel voortvloeien uit de Ambtenarenwet worden toegepast. De minister is van mening dat de constructie met de vrijwilligersovereenkomst onvoldoende garanties biedt dat aan bovengenoemde eisen wordt voldaan.

De politie is met BZK overeengekomen dat de volontair vooralsnog geen ambtenarenstatus krijgt (zie inleiding). De organisatie rondom de volontair wordt voor een periode van drie jaar overgelaten aan de korpsen. In het vierde kwartaal van 2008 zal BZK een evaluatie uitvoeren om te beoordelen of er een eenduidig en uniform vrijwilligersbeleid wordt gevoerd en of de korpsen wat betreft de volontair voldoen aan de gestelde eisen aangaande de screening en integriteit. Als dit nodig blijkt, kan de minister besluiten de evaluatie te vervroegen. Als de evaluatie daartoe aanleiding geeft, zal de volontair alsnog de ambtenarenstatus krijgen.

**Vrijwillige ambtenaar van politie:**

De rechtspositie van de vrijwillige ambtenaar van politie staat beschreven in het Besluit rechtspositie vrijwillige politie. Wellicht ten overvloede wordt nog opgemerkt dat de in het verleden door de Minister toegezegde rechtspositionele aangelegenheden ongewijzigd gehandhaafd blijven.

**Volontair:**

De volontair wordt aangesteld door een overeenkomst naar burgerlijk recht (de vrijwilligersovereenkomst<sup>7</sup>).

**REFERENTIE 15: Inzetbaarheid/Arbeidstijdenwet****Algemeen:**

De Arbeidstijdenwet geeft aan dat bij een nevenbetrekking de arbeidsuren van de hoofdbetrekking en de nevenbetrekking bij elkaar dienen te worden opgeteld en gezamenlijk niet in strijd mogen zijn met de Arbeidstijdenwet. In de praktijk betekent dit dat als iemand naast een volledige baan vrijwilligerswerk bij de politie gaat verrichten, de Arbeidstijdenwet kan worden overtreden. Dit is onderkend en daarom zijn in het Arbeidstijdenbesluit uitzonderingen op de Arbeidstijdenwet opgenomen. Het betreft uitzonderingen voor bepaalde, met name genoemde, sectoren. De vrijwillige politie is een dergelijke met name genoemde sector.

De uitzondering betekent dat er één maal per zeven dagen, hetzij van de dagelijkse rust, hetzij van de wekelijkse rust, mag worden afgeweken.

De afwijking van de dagelijkse rust houdt in dat een werknemer maximaal 12 uur per 24 uur mag werken. Na deze werktijd dient er wel weer een rust van 24 uur te volgen. De afwijking van de wekelijkse rusttijd houdt in dat de wekelijkse rusttijd 24 uur in plaats van 36 uur mag zijn.

In het kader van de inzetbaarheid is het van belang om de vrijwilliger te wijzen op artikel 5:15 van de Arbeidstijdenwet. In artikel 5:15, lid 5 van de Arbeidstijdenwet staat dat de werknemer die bij meer dan één werkgever arbeid verricht, aan ieder van zijn of haar werkgevers uit zichzelf tijdig die inlichtingen moet verstrekken die nodig zijn voor de naleving van deze wet en de daarop berustende bepalingen. Dit is echter een wettelijke verplichting die niet strafbaar is gesteld.

Op basis van het zesde lid van artikel 5:15 is de werkgever verplicht er voor te zorgen dat het geheel aan arbeids- en rusttijden van de werknemer voldoet aan de wettelijke bepalingen. Deze wettelijke verplichting is echter wel strafbaar gesteld. Kortweg betekent dit dat de werkgever verantwoordelijk blijft, ook als de vrijwilliger geen, onvoldoende of onjuiste informatie doorgeeft. De werkgever heeft namelijk de verplichting tot inventarisatie van de risico's die de arbeid voor werknemers met zich brengt. Als

7) Zie bijlage 2, de in deze bijlage opgenomen vrijwilligersovereenkomst wordt thans gebruikt door de regiopolitie Haaglanden

er overtredingen ontstaan zal de Arbeidsinspectie de verantwoordelijke werkgevers vervolgen, ook als de werkgevers onvoldoende zijn geïnformeerd.

Naast het feit dat de opgetelde werktijden niet in strijd met de Arbeidstijdenwet mogen zijn, dient er ook rekening te worden gehouden met de opleidingstijd voor de vrijwillige politie. In het kort komt het er op neer dat een vrijwilliger in opleiding beschouwd dient te worden als aspirant. De theoretische onderwijsvorm valt niet onder de Arbeidstijdenwet, maar de praktische oefeningen (stages) wel. Als een vrijwilliger in dienst is getreden, vallen de opleidingen in verband met de vervulling van de werkzaamheden (bijvoorbeeld de IBT-opleiding) onder de Arbeidstijdenwet.

De in de tweede alinea genoemde uitzondering in het Arbeidstijdenbesluit geldt niet voor volontairs. Voor deze categorie van vrijwilligers geldt de reguliere Arbeidstijdenwet.

#### **Vrijwillige ambtenaar van politie:**

Op basis van het Besluit rechtspositie vrijwillige ambtenaren van politie dient de vrijwillige ambtenaar van politie gemiddeld tenminste vier uur per maand te besteden aan training en scholing. De scholing is met name bedoeld voor de noodzakelijke theoretische informatieverstrekking, bijvoorbeeld bij wijzigingen in de regelgeving. Hoe de oefening en scholing feitelijk worden ingevuld, wordt overgelaten aan het bevoegd gezag. De gemiddelde inzet van de vrijwillige ambtenaar van politie bedraagt 200 tot 300 uur per jaar.

#### **Volontair:**

De inzetbaarheid van de volontair is in de eerste plaats afhankelijk van de afspraken die met de volontair worden gemaakt. Het maken van afspraken over vrijwilligerswerk is niet hetzelfde als afspraken in een arbeidscontract. Vrijwilligerswerk kent enige flexibiliteit in de inzet. Om rendement uit de investering te krijgen, wordt geadviseerd om volontairs minimaal twee dagdelen per week in te zetten.

## REFERENTIE 16: Opleidingen

#### **Algemeen:**

Politievrijwilligers zullen altijd opgeleid moeten worden voor de politiestructuren waarvoor zij geautoriseerd worden. Zij zullen ingewerkt en geschoold moeten worden voor de taken die zij gaan verrichten. Met behulp van een introductieprogramma kan kennis worden gemaakt met de politie-organisatie.

Het bevoegd gezag heeft zelf de bevoegdheid om bepaalde opleidingseisen te stellen of aanvullende opleiding voor bepaalde werkzaamheden te eisen. Voor de vrijwillige ambtenaar van politie geldt een terugbetalingsverplichting (art. 20 Besluit rechtsposi-

tie vrijwillige politie) als hij of zij de reguliere opleiding niet afmaakt. Overwogen kan worden een dergelijke terugbetalingsverplichting ook op te nemen als het noodzakelijk is dat de volontair een kostbare opleiding volgt. In het algemeen wordt geadviseerd terughoudendheid te betrachten bij het toepassen van dergelijke bepalingen.

**Vrijwillige ambtenaar van politie:**

De vrijwillige ambtenaren van politie dienen te voldoen aan alle exameneisen van alle vastgestelde kernopgaven van niveau 2 van het politieonderwijs. Hiermee verwerven de vrijwillige ambtenaren van politie een algemene opsporingsbevoegdheid.

**Volontair:**

Gezien de aard van de werkzaamheden ligt een langdurige opleiding niet voor de hand. Als een opleiding noodzakelijk is, zal er sprake zijn van maatwerk.

## REFERENTIE 17: **Klachtenregeling**

Een voorziening voor klachten over politievrijwilligers kan worden meegenomen in de regionale klachtenregelingen van de korpsen. Een model klachtenregeling kan worden opgevraagd bij het Nederlands Politie Instituut. Dit model biedt mogelijkheden tot regionaal maatwerk, maar de basisstructuur van de regeling staat vast, wat voor de burger de nodige rechtsgelijkheid oplevert.

## BIJLAGE 1 Samenstelling werkgroep referentiekader Politievrijwilligers

De heer P.M.A. Homminga (voorzitter)  
*Districtschef regiopolitie Zuid-Holland-Zuid*

Mevrouw mr. I. Nagtegaal  
*Senior beleidsadviseur Nederlands Politie Instituut*

De heer A.B. Engberts  
*Directie politie, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties*

Mevrouw drs. M.A.J. Teunissen  
*Directie politie, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties*

De heer F. de Ruiter  
*Bureauchef bureau vrijwilligers regiopolitie Haaglanden*

De heer W. Weynschenk  
*Districtschef regiopolitie Hollands-Midden*

De heer drs. E.A.M. Vermathen  
*Regionaal coördinator vrijwillige politie en volontairs regiopolitie Limburg-Noord*

De heer P.A.J. Santegoeds  
*Regionaal coördinator BOA's/vrijwillige politie en volontairs regiopolitie Midden en West-Brabant*

De heer H. Damming  
*Teamleider Beheerorganisatie regiopolitie Amsterdam-Amstelland*

De heer H. van Ossenbruggen  
*Voormalig teamleider bureau Flexibiliteit regiopolitie Amsterdam-Amstelland*

Mevrouw drs. P.A.M. Kemper  
*Beleidsmedewerker politiediensten regiopolitie IJsselland*

## Overeenkomst Politievrijwilliger Regiopolitie Haaglanden

Politie Haaglanden, bureau Vrijwilligers, ten deze vertegenwoordigd door:

De korpsbeheerder van het regionaal politiekorps Haaglanden,  
De directeur HRM,  
voor deze,  
Chef bureau Vrijwilligers,

en

Naam vrijwilliger:

Wonende: ..... te .....

Geboren op: ..... te .....

hierna te noemen: de politievrijwilliger

### Overwegende dat

- Dit een overeenkomst betreft tussen de politievrijwilliger en Politie Haaglanden.
- Het een overeenkomst van opdracht betreft in de zin van artikel 7: 400 BW. Het betreft hier dus geen arbeidsovereenkomst in de zin van het Burgerlijk Wetboek, noch in arbeidsrechtelijke zin een daarmee gelijk te stellen arbeidsverhouding, noch een aanstelling als vrijwillige ambtenaar van politie zoals bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel c, van de Politiewet 1993.
- Aan deze overeenkomst geen andere rechten kunnen worden ontleend dan de uitdrukkelijk daarin genoemde.

### Verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

#### Artikel 1 : Werkzaamheden

1. De politievrijwilliger zal onbezoldigd en op afgesproken tijden, werkzaamheden verrichten, in aanvulling op en ter ondersteuning van de reguliere vervulling van de politietaak.
2. De politievrijwilliger zal ten behoeve van Politie Haaglanden werkzaamheden verrichten op het gebied van ..... Een nadere taakomschrijving wordt als bijlage bij deze overeenkomst gevoegd.
3. Politie Haaglanden en de politievrijwilliger kunnen na onderling overleg de overeengekomen werkzaamheden wijzigen.

#### Artikel 2 : Werkinstructie

De politievrijwilliger is verplicht om de aan hem/haar opgedragen werkzaamheden, zoals genoemd in artikel 1, lid 2, op een wijze conform het beleid van Politie Haaglanden en de aanwijzing van de leidinggevende(n), uit te voeren.

### **Artikel 3 : Gedragsregels**

De politievrijwilliger is verplicht de binnen Politie Haaglanden voor alle personeelsleden geldende en de overige, speciaal aan hem/haar opgelegde, in het belang van de orde, veiligheid en gezondheid gegeven regels, voorschriften en aanwijzingen in acht te nemen.

De voor de politievrijwilliger relevante regels en voorschriften worden aan hem/haar verstrekt en liggen ter inzage bij de administratie van het bureau Vrijwilligers.

### **Artikel 4 : Geheimhouding**

De politievrijwilliger is verplicht om geheimhouding te betrachten in zaken waarvan hij/zij door zijn/haar werkzaamheden kennis draagt en die hem/haar als geheim zijn toevertrouwd of waarvan hij/zij het vertrouwelijke karakter moet begrijpen. Hiertoe ondertekent hij/zij een geheimhoudingsverklaring of legt hij/zij de eed of belofte af.

### **Artikel 5 : Begeleiding**

1. Als contactpersoon namens Politie Haaglanden is aangewezen een coördinator van het bureau Vrijwilligers. Deze draagt tevens zorg voor de loopbaanbegeleiding van de politievrijwilliger.
2. Voor de werkinhoudelijke begeleiding is de politievrijwilliger aangewezen op de lijnverantwoordelijke van het politiebureau waar deze de werkzaamheden verricht.

### **Artikel 6 : Inspraak**

Het bureau Vrijwilligers van Politie Haaglanden stelt de politievrijwilliger in de gelegenheid tot het uitoefenen van inspraak of advies, via de daartoe geëigende kanalen.

### **Artikel 7 : Duur van de overeenkomst**

1. De overeenkomst vangt aan op ... en eindigt op..... / wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.
2. De politievrijwilliger verplicht zich om tenminste 8 uren per week beschikbaar te zijn voor het verrichten van de werkzaamheden, werkoverleg en opleiding/instructie.

### **Artikel 8 : Werktijden**

1. De werktijden worden door de partijen in gezamenlijk overleg vastgesteld
2. De politievrijwilliger die bij meer dan één werkgever werkt, moet uit eigener beweging aan ieder van de werkgevers inlichtingen verstrekken die voor de naleving van de arbeidstijdenwet noodzakelijk zijn. Politie Haaglanden is gebonden de arbeid zo te organiseren dat er geen strijdigheid met de wet ontstaat.

### **Artikel 9 : Werkoverleg en opleiding**

De politievrijwilliger is verplicht om deel te nemen aan het werkoverleg, de opleidingen/instructiebijeenkomsten die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van zijn/haar werkzaamheden. De frequentie en aard van het overleg/de opleidingen/ instructiebijeenkomsten worden in overleg met de contactpersoon van het bureau Vrijwilligers vastgesteld.

### **Artikel 10 : Vakantie en verhindering**

1. De periode van afwezigheid en/of vakantie van de politievrijwilliger worden tevoren in onderling overleg tussen de politievrijwilliger en de bureauchef vastgesteld.
2. De politievrijwilliger stelt Politie Haaglanden in geval van ziekte of onvoorziene verhindering hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte.

### **Artikel 11 : Onkostenvergoedingen**

De door de politievrijwilliger in verband met zijn activiteiten bij Politie Haaglanden gemaakte en als noodzakelijk en redelijk aangemerkte onkosten, worden volgens vastgestelde richtlijnen, door de Politie Haaglanden eerst na declaratie vergoed. Deze richtlijnen worden aan de politievrijwilliger uitgereikt.

### **Artikel 12 : Attenties**

Het is de politievrijwilliger niet toegestaan om attenties aan te nemen anders dan na overleg met en met toestemming van zijn leidinggevende

### **Artikel 13 : Kleding**

1. Door Politie Haaglanden wordt, voor zover noodzakelijk voor de functie, kleding kosteloos ter beschikking gesteld aan de politievrijwilliger. De politievrijwilliger is verplicht de aan hem/haar beschikbaar gestelde kleding tijdens de uitoefening van de werkzaamheden te dragen.
2. Onderhoud van de kleding geschiedt door of vanwege Politie Haaglanden.
3. Het is de politievrijwilliger niet toegestaan de aan hem/haar ter beschikking gestelde kleding te dragen buiten de tijden waarop werkzaamheden voor het korps worden verricht.

### **Artikel 14 : Legitimatie/Identiteitsbewijs**

Politie Haaglanden verschaft de politievrijwilliger een legitimatie/identiteitsbewijs en toegangspas, die alleen mogen worden gebruikt ten dienste van de activiteiten als politievrijwilliger. Het legitimatie/identiteitsbewijs en de toegangspas moeten bij beëindiging van de overeenkomst onverwijld door de politievrijwilliger te worden ingeleverd.

### **Artikel 15 : Voorziening bij schade**

Aan de politievrijwilliger wordt de schade aan zijn/ haar goederen vergoed die hij buiten zijn schuld lijdt ten gevolge van de uitoefening van zijn werkzaamheden, voor zover die schade niet bestaat uit de normale slijtage van die goederen.

### **Artikel 16 : Voorziening bij ongeval**

Politie Haaglanden sluit voor de politievrijwilliger een ongevallenverzekering af. In geval van blijvend lichamelijk letsel of de dood, kan deze verzekering tot uitkering komen, indien het ongeval een gevolg is van de aan de politievrijwilliger opgedragen werkzaamheden, of op weg van en naar de werkzaamheden, is overkomen.

### ***Artikel 17 : Aansprakelijkheid***

1. Indien de politievrijwilliger door derden aansprakelijk wordt gesteld voor schade, welke hij/zij, anders dan door grove schuld of opzet, in de uitoefening van de werkzaamheden heeft veroorzaakt, zal Politie Haaglanden de te vergoeden schade namens de politievrijwilliger voldoen, mits de politievrijwilliger de organisatie terstond na het ontstaan van de schade heeft ingelicht, de aansprakelijkheid niet heeft erkend en de afhandeling van de schade aan Politie Haaglanden overlaat. Politie Haaglanden sluit voor deze schaderisico's een aansprakelijkheidsverzekering af.
2. Politie Haaglanden zal de politievrijwilliger niet aansprakelijk stellen voor de schade welke door de politievrijwilliger in de uitoefening van zijn/haar werkzaamheden aan de organisatie is toegebracht, tenzij er sprake is van grove schuld of opzet van de politievrijwilliger, in welk geval Politie Haaglanden van haar recht op schadevergoeding slechts gebruik kan maken, indien zij uiterlijk binnen een maand nadat de schade is geconstateerd, de politievrijwilliger schriftelijk mededeling heeft gedaan van het voornemen tot verhaal van de schade over te gaan.

### ***Artikel 18 : Ziektekosten***

Politie Haaglanden gaat ervan uit dat de politievrijwilliger zelf een ziektekostenverzekering heeft afgesloten. In geval van een dienstongeval, ontstaan ten gevolge van de vervulling van de activiteiten van de politievrijwilliger bij Politie Haaglanden, worden de te zijnen lasten blijvende, naar het oordeel van het bevoegd gezag noodzakelijk gemaakte kosten van geneeskundige behandeling of verzorging vergoed.

### ***Artikel 19 : Klachten en geschillen***

De politievrijwilliger kan klachten en geschillen aangaande deze overeenkomst, de werk-omstandigheden en begeleiding voorleggen aan de chef van het bureau Vrijwilligers.

### ***Artikel 20 : Getuigschrift***

Op verzoek van de politievrijwilliger wordt bij beëindiging van de overeenkomst door Politie Haaglanden een getuigschrift verstrekt waarin wordt vermeld: de periode waarin de politievrijwilliger werkzaamheden heeft verricht, de verrichte werkzaamheden en indien de politievrijwilliger dit wenst, de wijze waarop de werkzaamheden zijn uitgevoerd.

### ***Artikel 21 : Voortzetting werkzaamheden***

Het is de politievrijwilliger verboden om uit hoofde van beroep en/of bedrijf, hetzij direct, hetzij indirect de werkzaamheden verbonden aan Politie Haaglanden voort te zetten.

### ***Artikel 22 : Nevenwerkzaamheden.***

De politievrijwilliger verricht geen andere werkzaamheden of activiteiten die de belangen van de politieorganisatie, bij de uitoefening van zijn/haar functievervulling, kunnen raken. De politievrijwilliger is verplicht dergelijke werkzaamheden of activiteiten die hij/zij verricht of denkt te gaan verrichten, vooraf te melden bij Politie Haaglanden.

**Artikel 23 : Opzegging**

1. De eerste drie maanden nadat hij/zij is overgegaan tot de uitvoerende werkzaamheden van zijn vrijwilligersovereenkomst gelden als proeftijd. Gedurende deze periode kan zowel Politie Haaglanden als de politievrijwilliger de overeenkomst met onmiddellijke ingang opzeggen.
2. Hierna kan de overeenkomst door ieder der partijen worden opgezegd, met inachtneming van een opzegtermijn van één maand. Bijzondere omstandigheden kunnen een onmiddellijke beëindiging van de overeenkomst rechtvaardigen.
3. Na opzegging, als bedoeld in lid 2, wordt in gezamenlijk overleg tussen de vrijwilliger en de bureauchef bepaald welke activiteiten in de nog resterende periode door de politievrijwilliger worden verricht. De vrijwilliger is gehouden de overeengekomen activiteiten te verrichten.

**Artikel 24 : Studiekosten**

De opleidingen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de werkzaamheden bij Politie Haaglanden, worden door Politie Haaglanden bekostigd. Indien de politievrijwilliger zijn overeenkomst met Politie Haaglanden tijdens de opleiding of binnen een jaar na het beëindigen daarvan opzegt, kan deze door het bevoegd gezag worden verplicht om de kosten van de opleiding geheel of gedeeltelijk terug te betalen. De kosten worden gerelateerd aan de duur waarin de politievrijwilliger de opleiding heeft genoten.

**Ondertekening**

Aldus op de datum van de overeenkomst in tweevoud opgemaakt en ondertekend:

Den Haag, d.d. ....

Namens de korpsbeheerder van het regionaal politiekorps Haaglanden,  
De directeur HRM,  
voor deze,

chef bureau Vrijwilligers  
(Handtekening)

*De politievrijwilliger*  
Naam : .....  
(Handtekening)

## GERAADPLEEGDE BRONNEN

- Toolkit voor de inzet van burgers bij de politie, Anne Ketelaar en Ron van Wonderen, Research voor Beleid, Leiden, 14 november 2003.
- De vrijwillige ambtenaar van politie: perspectief voor de toekomst, werkgroep vrijwillige politie, november 2002.
- Besluit rechtspositie vrijwillige politie en andere relevante wet- en regelgeving (o.a. Politiewet, Barp, Arbeidstijdenwet).
- De rechtspositie van de volontair met de status van buitengewoon opsporingsambtenaar - een opsomming van onderwerpen voor een 'slanke' rechtspositieregeling -, 18-10-2005.
- Notities uit verschillende regio's over het onderwerp politievrijwilligers (onder andere Zuid-Holland-Zuid, Haaglanden, IJsselland en Amsterdam-Amstelland).

## Colofon

**Opdrachtgever:**

Raad van Hoofdcommissarissen

**Opdrachtnemer en realisatie:**

Werkgroep referentiekader politievrijwilligers

**Het referentiekader is geschreven door:**

Mw. mr. I. Nagtegaal, senior beleidsadviseur Nederlands Politie Instituut

**Eindredactie:**

Nederlands Politie Instituut

**Oplage:**

500 stuks



